

1.

Sygnatura: BG ST 502069-00-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Vignola, Giacomo Barozzio da (1507-1573).

Regles des cinq ordres d'architecture par Jacques Barozzio de Vignole avec l'ordre françois et un petit traite de la coupe des pierres, de charpente, de menuiserie, et serrurerie.

A Paris : chez Jean ; [po 1776].

Proweniencja:

1 Technische Hochschule Danzig. Lehrmittelsammlung fur Mittelalt. Baukunst

2 BG PG

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej okładce w lewym górnym rogu nalepka papierowa z nadrukiem „Centralna Biblioteka Politechniki Gdańskiej” i pieczętkami: fioletową „II” i czarną „2667”. Na najniższym polu na grzbiecie nalepka papierowa z pieczętką „2667”. Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu owalna naklejka z napisem: „Librairie artistique & litteraire Paris. Foulard 1. quai Malaquais”. Na verso karty wyklejkowej luźnej, w prawym górnym narożniku, ołówkiem „7/Archi-II-u”. Na verso ostatniej karty ochronnej (przed kartą frontispisu) atramentem „J.No. 39”, poniżej przekreślona pieczętka: „Technische Hochschule Danzig. Lehrmittelsammlung fur Mittelalt. Baukunst”. Na na recto karty frontispisu atramentem „J.No 33” i pieczętka: „Technische Hochschule Danzig. Lehrmittelsammlung fur Mittelalt. Baukunst”. Na verso karty frontispisu: w prawym górnym rogu pieczętka „II” i skreślona „2667”, pośrodku ołówkiem „II 502069”, poniżej pieczętka: „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, poniżej skreślony zapis atramentem „JN 2667”.

Wymiary:

Książka: wys. 247 mm, szer. 184 mm, grubość grzbietu 12 mm

Karty: wys. 240 x 174 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę, okładziny tekturowe. Pola między związami tłoczone na złoto, wzdłuż krawędzi okładek tłoczone i złożone trzy linie.

Ilość związów 3 sznurkowe; na grzbietówce dodatkowo dwa sztuczne zwięzy.

Kapitałki dwubarwne zielono żółte.

Obcięcie bloku złożone

Z przodu i z tyłu po dwie wyklejki marmurkowe, jedna przyklejona do oprawy, dodatkowo cztery karty ochronne, jedna z nich sklejona z luźną kartą wyklejkową (marmurkową).

Blok: ilość kart 58

Składki nieoznaczone, blok składa się z tablic.

Stan zachowania:

Oprawa: na grzbiecie ubytek skóry całego dolnego pola. Wzdłuż przedniego przegubu na wysokości dwóch kolejnych dolnych pól i trzeciego zwięzy skóra rozerwana. Pęknięcia skóry w przegubach przedniej i tylnej okładki u góry grzbietu. Ubytek skóry przy kapitałce górnej. Lico skóry poprzecierane przy krawędziach i kapitałkach, na okładkach porysowane. Nalepka na grzbiecie z ubytkami przy przegubach.

Konstrukcja szycia: z przodu pęknięty najniższy zwięzy.

Obie wyklejki rozerwane wzdłuż przegubu.

Papier kart w dobrym stanie. Karta 52 przy prawym górnym narożniku brązowe zabrudzenie, karty od 52 do 58 – żółte plamy.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty	
4*	6	6	* papier marmurkowy

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245)

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odłączenie od bloku przedniej okładki,
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
6. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - oczyszczenie grzbietu z pozostałości papieru i kleju,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - oklejenie grzbietu płótnem, ewentualnie dodatkowe przeszycie składek skrajnych
7. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie skóry na okładzinach,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego okładek (skóry),
 - zamontowanie przedniej okładki do bloku,
 - wykonanie nowego grzbietu skórzanego, z zastosowaniem zachowanych fragmentów oryginalnych,
 - naprawa uszkodzeń wyklejek,
 - zabezpieczenie papierowych nalepek na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry na oprawie.
8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

10.**Sygnatura:** BG ST 502253-01-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Adelung, Johann Christoph (1732-1806).

Grammatisch-kritisches Wörterbuch der Hochdeutschen Mundart, mit bestandiger Vergleichung der ubrigen Mundarten, besonders aber der Oberdeutschen / von Johann Christoph Adelung. T. 1, Von A-E.

Tyt. grzb.: Adelungs Deutsches Wörterbuch.

Leipzig : bey Johann Gottlob Immanuel Breitkopf und. Comp., 1793.

2 verm. und verbesserte Ausg. Hochdeutschen Mundart

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce luźnej verso w lewym górnym rogu ołówkiem „Kat.Pa”?, poniżej „N 39d”, poniżej „30/Sd”, na środku ołówkiem „Z.A.”, poniżej „4 Bde+” (dalej nieczytelny). Na recto karty tytułowej pieczętka „Technische Hochschule Danzig. Deutsches Seminar”, poniżej zapis atramentem „1933.204”. Na verso karty tytułowej: na środku ołówkiem „III 502253”, poniżej „102/” poniżej „3180”, w lewym dolnym rogu czerwona pieczętka ekslibrisowa: "R. Gr. v Voltheim". Na trzeciej karcie verso pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna", pod nią atramentem „JN 3180”. Na s. 366 pieczętka „Technische Hochschule Danzig. Deutsches Seminar”. Na s. 1991 (przedostatnia karta) pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna".

Na grzbiecie na trzecim polu od góry papierowa nalepka z nadrukiem „II 39”, na najniższym polu papierowa nalepka.

Proweniencja:

1. R. Gr. v Voltheim
2. Technische Hochschule Danzig. Deutsches Seminar
3. BGGP

Wymiary:

Książka: wys. 282 mm, szer. 240 mm, grubość grzbietu 58 mm

Karty: wys. 276 mm, szer. 220-221 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę, Na okładkach tłoczona i złożona pojedyncza linia wzdłuż krawędzi, tłoczone krawędzie okładek. Grzbiet zdobiony tłoczeniami na złoto – zarówno pola jak i zwięzy. Drugie pole szyldek szary, trzecie ciemniejszy brązowy.

Okładziny tekturowe.

Ilość zwięzy 4 sznurkowe, na grzbiecie dodatkowo dwa sztuczne zwięzy.

Kapitałki dwubarwne niebiesko-kremowe.

Z przodu i z tyłu po 2 karty wyklejkowe z ozdobnego drukowanego papieru (po jednej przyklejonej do oprawy) i dwie karty ochronne z papieru czerpanego – karta wyklejkowa luźna i pierwsza karta ochronna sklejone ze sobą.

Blok: ilość kart 506. Składki - 126: na początku trzy karty bez oznaczenia składki, potem 125 składek po 4 karty, ostatnia składka 3 karty.

Stan zachowania:

Oprawa zniszczona. Na przedniej okładce widoczne 6 śladów po kulach przeбитych na wylot. Lico skóry oprawy poprzecierane, szczególnie na grzbiecie i w narożnikach, złożone linie w niektórych

miejscach uszkodzone. U dołu od strony grzbietu widoczny brązowy zaciek – większy na tylnej, mniejszy na przedniej okładce. Papierowe nalepki mocno pożółkłe.

Konstrukcja szycia w dobrym stanie.

Dziury po kulach obejmują około 110 kart. Trzy karty, z oznaczeniem 129-140, wyrwane – pozostały fragmenty w górnej części przy grzbiecie. Karta 57-60 ma ubytek górnego narożnika, u dołu przedarcie i zagniecenie. Rozległe zacieki na wyklejkach i czterech kartach z przodu, a pięciu z tyłu. Zacieki u dołu na dwóch kartach z oznaczeniami 731 do 734. Dodatkowo karta 734- 736 pozagniatana. Trzy karty 658 - 668 pozagniatane. Silne czarne zabrudzenie na dwóch kartach 1311-1314.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	7	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Usunięcie/ osłabienie zacieków na skrajnych kartach książki.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
6. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie skóry na oprawie,
 - uzupełnienie ubytków oryginalnej tektury okładek i wyklejek,
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obfuczkowego (skóry),
 - zabezpieczenie papierowych nalepek na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry oprawy.
7. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

11.**Sygnatura: BG ST 502259-01-00/01****Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Leibniz, Gottfried Wilhelm (1646-1716).

Bernoulli, Johann (1667-1748).

Virorum celeberr. Got. Gul. Leibnitii et Johan. Bernoullii commercium philosophicum et mathematicum. T. 1, Ab Anno 1694 ad Annum 1699.

Commercium philosophicum et mathematicum

Lausannae ; Genevae : Sumpt. Marcii-Michaelis Bousquet & Socior., 1745.

Proweniencja:

1. J. C. Stein.

2. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth

3. Do BGGP książka trafiła w 1951 roku wraz z księgozbiorem ze Zgorzelca.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu atramentem: „26. Verm. math. Schriften No 34.”

Poniżej ołówkiem: „13/Sd”, obok zapis nieczytelny i „1 ½”, dalej nieczytelny, poniżej „X. 1”. Na recto karty ochronnej autograf atramentem „J.C Stein”. Na recto karty tytułowej pieczętka: „Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth”. Na verso karty tytułowej: ołówkiem sygnatura „III 502259”, poniżej „40/1”. Na verso następnej karty pośrodku ołówkiem „III 502259”, w dolnej części atramentem „JN 3164” przekreślone, poniżej pieczętka „Politechnika Gdańska Biblioteka Centralna” i poniżej przekreślony zapis atramentem „JN 3164”. Na s. 12 i ostatniej stronie pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”.

Wymiary:

Książka: wys. 266 mm, szer. 217 mm, grubość grzbietu 54 mm

Karty: wys. 260-263 mm, szer. 207-209 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w półskórek z papierem marmurkowym, narożniki skórzane.

Okładziny tekturowe.

Ilość zwińców 5 sznurkowych.

Brak kapitałek.

Blok nieobcięty.

Z przodu i z tyłu po jednej karcie wyklejkowej przyklejonej do oprawy i jednej karcie ochronnej. Z przodu karta ochronna stanowi jeden arkusz z kartą tytułową, z tyłu wszyta jest na falcu w ostatnią składkę.

Ilość kart bloku: 270. Składki – 65; 63 składki po 4 karty, przed pierwszą składką dwie karty nieoznaczone; czwarta i ostatnia składka po dwie karty, 12 tablic w bloku

Stan zachowania:

Oprawa: Skóra grzbietu bardzo zniszczona; oderwana od grzbietu i poprzerwana w różnych miejscach. Na dole grzbietu duży ubytek – na dwóch najniższych polach. Ubytki tektury i skóry na narożnikach. Lico skóry starte prawie całkowicie. Papier marmurkowy poprzecierany, porysowany. Konstrukcja szycia: z przodu zerwane dwa górne i dolny zwiń, z tyłu dolny. Nici szycia z przodu poprzerywane, druga karta bloku luźna.

Na wyklejkach w narożnikach zażółcenia od zawinięć skóry, przednia karta ochronna zabrudzona w prawym dolnym narożniku.

Karty bloku nieco zdeformowane, w różnym stopniu pożółkłe. Pierwsze dwie karty zabrudzone w prawym dolnym narożniku, na karcie tytułowej u dołu plama atramentu, na kartach 337-338, 369-370 plamy rdzy.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	6	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
 2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
 3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku (ew. po rozłożeniu na składki). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
 4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
 - odłączenie od bloku przedniej okładki,
 - odłączenie od bloku wyklejki i pierwszej składki.
 5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
- Konserwacja wyłączonych z bloku kart i wyklejki.
6. Odtworzenie zerwanych związków. Doszycie do bloku wyłączonych kart.
 7. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - oczyszczenie grzbietu bloku z pozostałości kleju,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - oklejenie grzbietu płótnem.
 8. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy (ewentualnie po zdemontowaniu na poszczególne elementy)
 - uzupełnienie ubytków oryginalnej tektury okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuszkowego (papieru, skóry)
 - wykonanie nowego grzbietu skózanego, z zastosowaniem zachowanych elementów oryginalnych, - nawilżenie i natłuszczenie skóry na grzbiecie i narożnikach okładek.
 9. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Alternatywnym rozwiązaniem jest demontaż bloku na poszczególne składki i powtórne uszycie z odtworzeniem oryginalnej konstrukcji – do decyzji konserwatora.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

12.**Sygnatura:** BG ST 502261-00-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Niebuhr, Carsten (1733-1815).

Beschreibung von Arabien : aus eigenen Beobachtungen und im Lande selbst gesammelten Nachrichten / abgefasset von Carsten Niebuhr.

Kopenhagen : Gedruckt in der Hofbuchdruckerey bey Nicolaus Moller, 1772.

Proweniencja:

1. Technische Hochschule Danzig. Geographisches Seminar

2. BGPG

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu ukośna kreska czerwoną kredką, pod nią ołówkiem 206/2612", poniżej: „A 37", poniżej „26/Sd" Na recto karty wyklejkowej luźnej zapis atramentem „Inw. No G II J157." i pieczętka „Technische Hochschule Danzig. Geographisches Seminar". Na recto karty tytułowej pieczętka: „Technische Hochschule Danzig. Geographisches Seminar". Na verso karty tytułowej: pośrodku ołówkiem „86", poniżej „III 502261" oraz pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna", pod pieczętką skreślony zapis atramentem „JN 3176". Na s. XLIV i każdej tablicy verso – z wyjątkiem III - pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna".

Na grzbiecie na części czwartego i piątego pola nalepka papierowa z nadrukiem „Q", na dolnym polu nalepka papierowa z czerwonym znakiem „x".

Wymiary:

Książka: wys. 259 mm, szer. 206 mm, grubość grzbietu 47mm

Karty: wys. 250 szer. 192-193 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w półskórek z papierem marmurkowym, narożniki skórzane. Skóra brązowa z tłoczeniami i jednym złożonym polem na grzbiecie.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów 3 sznurkowych; dodatkowo na grzbiecie przyklejone dwa sztuczne zwięzy.

Brak kapitałek.

Obcięcie bloku nakrapiane na niebiesko.

Z przodu i z tyłu po dwie karty wyklejkowe – po jednej przyklejonej do oprawy.

Ilość kart bloku: 266. Składki – 61; 60 składki po 4 karty, siódma składka (g) jedna karta, 25 tablic zamontowanych w bloku.

Stan zachowania:

Oprawa: tektura tylnej okładziny przy górnej krawędzi bardzo zniszczona, z dużym ubytkiem i rozwarstwiona. Skóra grzbietu zniszczona. Ubytki skóry u góry i dołu grzbietu oraz na narożnikach okładek. Lico skóry starte. Papier marmurkowy poprzecierany, porysowany, z ubytkami na krawędziach okładek. Na tylnej okładce, u dołu przy grzbiecie - duży ubytek papieru, kolejny ubytek w miejscu uszkodzenia tektury przy górnej krawędzi okładki. Nalepki na grzbiecie bardzo poźółkłe, z ubytkami i pęknięciami.

Konstrukcja szycia w dobrym stanie.

Karty wyklejkowe poprzedziane przy przegubach, zabrudzone i poplamione.

Blok. Około piętnastu kart od końca z ubytkiem i zabrudzeniem górnej krawędzi. Trzy karty: 209-210, 211-212, 213-214 pozagniatane przy dolnym narożniku. Tablica po s. 420 mocno przedarta od

grzbietu, po s. 214 mniejsze przedarcie tablicy. Około 10 kart od s. 297 ma duży zaciek na dole od strony grzbietu.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	6	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku (ew. po rozłożeniu na składki). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
5. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z zachowaniem **możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - uzupełnienie ubytków oryginalnej tektury okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (papieru, skóry),
 - zabezpieczenie papierowych nalepek na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry na grzbiecie i narożnikach oprawy.
6. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°, stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

21.

Sygnatura: BG ST 502291-00-00/01

Rodzaj obiektu: książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Viète, Francois (1540-1603).

Francisci Vietae Opera mathematica, in unum volumen congesta, ac recognita, opera atque studio Francisci a Schooten Leydensis, Matheseos Proffessoris.

Tyt. grzb.: Vietae Opa.

Lvgdvni Batavorvm : ex officina Bonaventurae & Abrahami Elzeviriorum, 1646.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu atramentem: „26. Verm. Math. Schriften. No. 31., poniżej ołówkiem: „194804//Dc”, obok atramentem „De la Lande”, poniżej atramentem „L'academia le manuscrit original datvnik' p. 84-158” (?), poniżej ołówkiem „9/Sd”, obok „IV, 9 links”. Na recto karty tytułowej na górze atramentem zapis: „Bibliothecae Colbertinae”, w środkowej części czerwona pieczętka „exlib. Car. Mar. de la Condamine, poniżej czarna pieczętka "Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth.". Na verso karty tytułowej ołówkiem: „345/65”, poniżej „III 502291”, poniżej fioletowa pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna” i skreślony zapis atramentem „JN 3160”. Na tylnej wyklejce luźnej verso fioletowa pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”.

Na przedniej okładce w lewym górnym narożniku niebieska nalepka papierowa „Math. ?? R. Friedlaender & Sohn. Berlin”. Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka z czerwonym znakiem „x”, na trzecim i czwartym polu resztki nalepek.

Proweniencja:

1. Car. Mar. de la Condamine.
2. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth
3. DoBGP Gksiążka trafiła w 1951 roku wraz z księgozbiorem ze Zgorzelca.

Wymiary:

Książka: wys. 323 mm, szer. 221 mm, grubość grzbietu 55 mm

Karty: wys. 312-313 mm, szer. 204 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową(?) skórę, linie tłoczone wzdłuż krawędzi okładek.

Drugie pole szyldzik czerwony, trzecie czarny – oba z tłoczonymi na złoto napisami.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów 5 skórzane.

Kapitałki – zachowany luźny fragment wyszywany niebieską i kremową nicią na pasku skórzanym.

Obcięcie bloku niebarwione?.

Z przodu jedna, z tyłu dwie karty wyklejkowe (dwie karty przyklejone do oprawy).

Blok: ilość kart 298. Składki - 69: 68 po 4 karty, pierwsza składka – 6 kart, na końcu wszytych 20 pustych kart bez oznaczeń.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Skóra oprawy zniszczona, całkowicie pęknięta w przednim i tylnym przegubie, pozadzierana, z ubytkami. Skóra oprawy jest bądź zamszowa, bądź ma bardzo mocno starte lico – zachowane jedynie w prawym dolnym narożniku przedniej okładki. Jeżeli skóra jest zamszowa narożnik ten mógł ulec zalaniu i zaklejeniu. Ubytki skóry na okładce przy dolnych krawędziach i narożnikach. Okładki bardzo zabrudzone, na tylnej w dolnej partii przy zewnętrznej

krawędzi dwa, a u góry przy grzbiecie jeden ciemny zaciek. Na grzbiecie skóra starta, popękana, z ubytkami przy górnej i dolnej kapitałce, ubytki występują również na brązowym szyldziku. Papierowa nalepka mocno pożółkła, popękana, pozostałe nalepki zachowane w niewielkich fragmentach.

Konstrukcja szycia bloku uszkodzona. Zerwane wszystkie zwięzy z przodu i z tyłu. Nici szycia z przodu popękane.

Brak jednej wyklejki luźnej z przodu – widoczne są ślady jej po wyrwaniu. Wyklejka przyklejona do oprawy jest częściowo oderwana w prawym górnym narożniku. Na krawędzi zewnętrznej wyklejek widoczne są przebarwienia od skóry.

Karty bloku niejednakowo pożółkłe – najbardziej str. 285-289. Na ostatnich kartach zaciek przy zewnętrznej krawędzi u dołu.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	6	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku (ew. po rozłożeniu na składki). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
 - odłączenie od bloku okładek,
 - rozłożenie bloku na poszczególne składki.
5. Naprawa uszkodzeń kart.
6. Uszycie bloku z odtworzeniem pierwotnej konstrukcji i sposobu szycia.
7. Odtworzenie i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym), oklejenie grzbietu płótnem.
8. Wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów oprawy na wzór elementów zachowanych
 - rekonstrukcja górnej i dolnej kapitałki.
9. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, po zdemontowaniu na poszczególne elementy:

- uzupełnienie ubytków oryginalnej tektury okładek,
- zawieszenie okładek na zwiężkach,
- oprawienie książki w odpowiednio dobraną, nową skórę, z zastosowaniem zachowanych elementów oryginalnej skóry,
- przyklejenie wyklejek
- zabezpieczenie papierowych nalepek na oprawie.

10. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°, stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

22.**Sygnatura:** BG ST 502293-02-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Ramusio, Giovanni Battista (1485-1557).

Delle navigationi et viaggi / racc. già da m. Gio. Battista Ramusio. Vol. 2, L'Historia delle cose de Tartari, & diuersi fatti de' loro Imperatori, descritta da M. Marco Polo Gentil'huomo Venetiano, & da Hayton Armeno, [...], con l'Indice diligentemente ordinato, [...], hasi da cercare quello che il suo numero dimostra nella Descrizione della Sarmatia, posta in fine del presente Volume.

In Venetia : Appresso i Giunti, 1583.

Zawiera m.in.: Compendio delle chroniche di Polonia, secondo l'ordine e successione de tutti i Principie Re di quellagente, da Lecho primo Duca & autore de Poloni sino al Re Henrico Valesio.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na grzbiecie oprawy atramentem „Ramussio Viaggi Tom II”, poniżej ornament. Na dole papierowa nalepka bez zapisu.

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu zapis atramentem: „68” poprawione na „54”, obok: „Reisebeschreibungen. No. 68.”, obok nieczytelny zapis ołówkiem w dwóch wersach, poniżej ołówkiem: „7/Sd”. Na recto sąsiedniej wyklejki luźnej ołówkiem „135”, na verso tej karty ołówkiem: „104/1”, poniżej „3158”. Na recto karty tytułowej u dołu pieczętka: „Bibliothek der Navigationsschule zu Elsflenth”, powyżej pokreślony zapis atramentem, na verso karty tytułowej na dole pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, obok przekreślony zapis atramentem „JN 3158”. Na ostatniej karcie verso pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsflenth
2. BGGG

Wymiary:

Książka: wys. 317 mm, szer. 233 mm, grubość grzbietu 54 mm

Karty: wys. 308-309 mm, szer. 212-214 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa z grzbietówką w pergamin.

Okładziny tekturowe.

Ilość więzów: 5 sznurkowych.

Kapitałki wyszywane beżową nicią na pergaminowym ruloniku.

Obcięcie bloku barwione w czerwono-niebieski marmurek.

Z przodu i z tyłu dwie karty wyklejkowe (dwie karty przyklejone do oprawy).

Ilość kart bloku 372. Składki - 59: pierwsze trzy składki i ostatnia – 6 kart, czwarta, piąta po 4 karty, następnych 32 od szóstej – po 8 kart, od dwudziestej ósmej 21 składek po 4 karty.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania: pergamin zabrudzony, z czarnymi plamami farby na przedniej okładce. Na obu okładkach przy dolnej krawędzi odspojony i zdeformowany. Przy dolnej kapitałce ubytek. Z dolnej kapitałki zachowany tylko pergaminowy rulonik. Nalepka na grzbiecie mocno pożółkła, zachowana we fragmencie.

Konstrukcja szycia bloku uszkodzona. Zerwany najniższy związ z przodu.

Obie wyklejki przednie i cztery pierwsze karty bloku mają duże ubytki dolnej krawędzi. Dolna krawędź wszystkich kart w bloku zbutwiała, ze śladami wzrostu grzybów. Grzbiety składek porozdzierane od

dołu. Na około 20 kartach od 212 pierwszej części znajduje się ciemny zaciek przy górnej krawędzi. Około 40 kart od 256 pierwszej części do 41 drugiej części - zaciek przy grzbiecie u góry. Papier kart pożółkły w różnym stopniu, szczególnie pociemniałe karty 97 (ta również mocno zaplamiona), 104, 124, 128-134. Na kartach 198 – 204 i 241-248 przy grzbiecie liczne plamy rdzy. Karta 110 przedarta i pozagniatana w dolnej części. Na kartach 145-148 – ubytki i plamy po rdzy, na karcie 236 – ubytek przy górnej krawędzi.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
7	7	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna - przetarcie 70% etanolem oprawy, wyklejek i kart z widocznymi wykwitami pleśniowymi.
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania oraz fastykuły (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Obecnie neutralne pH papieru (7) nie stanowi wskazania do odkwaszania. W zależności od czasu przechowywania obiektu po kontroli pH w momencie przekazania do konserwacji - decyzję w sprawie odkwaszania podejmie konserwator.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - zdjęcie z okładek pergaminu,
 - odłączenie od bloku okładek,
 - odłączenie od bloku wyklejek i skrajnych składek.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku. Pełna konserwacja wyłączonych z bloku kart i wyklejek.
6. Naprawa pękniętego zwięzu.
Rozwiązaniem alternatywnym może być rozłożenie bloku na poszczególne składki i wykonanie niezbędnych napraw kart.
7. Doszycie do bloku wyłączonych do konserwacji kart i wyklejek.
Ewentualnie uszycie bloku z odtworzeniem pierwotnej konstrukcji i sposobu szycia.
7. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym), oklejenie grzbietu płótnem.
8. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z **zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, po zdemontowaniu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie pergaminu,
 - konsolidacja oryginalnej tektury okładek,

- wyprostowanie okładzin,
- rekonstrukcja dolnej kapitałki,
- oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie pergaminu oprawy,
- uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (pergaminu),
- wykonanie nowej grzbietówki (ewentualnie grzbietu odpadającego),
- zawieszenie okładek na zwiężach,
- założenie i przyklejenie pergaminu do okładzin,
- wklejenie wyklejek
- zabezpieczenie papierowej nalepki na oprawie.

9. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

23.

Sygnatura: BG ST 502293-03-00/01

Rodzaj obiektu: książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Ramusio, Giovanni Battista (1485-1557).

Delle navigationi et viaggi / racc. già da m. Gio. Battista Ramvsio. Vol. 3, Nel quale si contienele Naugationi al Mondo Nuouo, a'gli Antichi incognito, fatte da Don Christoforo Colombo Genouese, che fu il primo a'scoprirlo a'i Re Catholici, detto hora l'Indie Occidentali, [...], et con l'Indice copiosissimo di tutte le cose piu notabiliin esso contenute.

In Venetia : Appresso i Giunti, 1606.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth
2. BGGP

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na grzbiecie oprawy atramentem „Ramussio Viaggi Tom III”, poniżej ornament. Na dole fragment papierowej nalepki bez zapisu.

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu atramentem: „54”, obok: „Reisebeschreibungen. No. 68.”, obok zapis ołówkiem „Neg. Compl./a(?)” i „135”, poniżej ołówkiem: „7/Sd”, pośrodku „104/2”.

Na recto karty tytułowej pieczętka: „Bibliothek der Navigationsschule zu Elsfleth”; w dolnej części po obydwu stronach winiety wycięto prostokątne fragmenty papieru, które podklejono papierem - na prawym (nad pieczętką z NSzElsfleth) znajduje się zapis ołówkiem „3158”. Na verso karty tytułowej fioletowa pieczętka "Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna", nad nią atramentowy zapis: „JN 3158”, przekreślony ołówkiem; w górnej części i w prawym dolnym narożniku ołówkowa sygnatura „III 502294”. Na s. 20, 346 i ostatniej karcie recto fioletowa pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”.

Wymiary:

Książka: wys. 320 mm, szer. 236 mm, grubość grzbietu 67 mm

Karty: wys. 309-311 mm, szer. 212 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa z grzbietówką w pergamin. Tytuł na grzbiecie napisany atramentem.

Okładziny tekturowe.

Ilość zwięzów: 5 sznurkowych.

Kapitałki na pergaminowym ruloniku, przewleczonym przez oprawę, kremowe – kiedyś być może czerwono żółte.

Obcięcie bloku barwione w czerwono-niebieski marmurek.

Z przodu jedna karta wyklejkowa (przyklejona do oprawy), z tyłu dwie karty wyklejkowe – jedna przyklejona do oprawy.

Ilość kart 470. Składki – 58; 53 po 8 kart, pierwsza, piąta i szósta (*,E, F) 6 kart, pięćdziesiąta (Xx) - 4 karty, ostatnia 10 kart; między składkami szóstą i siódmą (F,A) 7 tablic złożonych na pół, na falcach.

Stan zachowania:

Oprawa: zabrudzona, pościerana, porysowana. Przy przewleczeniu kapitałki rozdarcia pergaminu okładek we wszystkich czterech narożnikach, przy przedniej okładce u góry wyrwany rulonik kapitałki.

Przy górnej kapitałce z przodu rozdarcie i zagniecenie pergaminu.

Dolny i górny zwięz zerwany z przodu.

Brak przedniej wyklejki luźnej.

Od wewnętrznej strony przedniej okładki przegub pęknięty, brak luźnej karty wyklejkowej. Pierwsza karta bloku wyrwana – luzem. Krawędzie pierwszej karty ponaddzierane, pozaginane i brudne, na karcie widoczne też ubytki po żerowaniu owadów. Wycięte dwa prostokątne fragmenty w dolnej części, zaklejone papierem czerpanym. Papier większości kart bloku ogólnie w dobrym stanie, widoczne liczne plamy – szczególnie na kartach 60 do 62, 385-386 (atramentowe?), na innych kartach plamy rdzy, wosku i atramentu. Na trzech kartach po karcie tytułowej zacieki w prawym górnym narożniku. W części kart tylnej partii przy dolnym narożniku zewnętrznym zacieki.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	7	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna - przetarcie 70% etanolem oprawy, wyklejek i skrajnych kart bloku.
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania oraz fastykuły (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Obecnie neutralne pH papieru (7) nie stanowi wskazania do odkwaszania. W zależności od czasu przechowywania obiektu po kontroli pH w momencie przekazania do konserwacji - decyzję w sprawie odkwaszania podejmie konserwator.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - zdjęcie pergaminu z okładek (ewentualnie tylko z przedniej okładki),
 - odłączenie od bloku przedniej okładki,
 - odłączenie od bloku pierwszej skrajnej składki.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku. Pełna konserwacja wyłączonych z bloku kart.
6. Naprawa pękniętych związów.
Rozwiązaniem alternatywnym może być rozłożenie bloku na poszczególne składki i wykonanie niezbędnych napraw kart.
7. Doszycie do bloku wyłączonych do konserwacji kart.
Ewentualnie uszycie bloku z odtworzeniem pierwotnej konstrukcji i sposobu szycia.
7. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym), oklejenie grzbietu płótnem.
8. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, po zdemontowaniu na poszczególne elementy (ewentualnie częściowym zdemontowaniu - tylko przedniej okładki):
 - konsolidacja oryginalnej tektury okładzin,
 - wyprostowanie okładzin,

- naprawa górnej kapitałki,
- oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie pergaminu oprawy,
- uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (pergaminu),
- wykonanie nowej grzbietówki (ewentualnie grzbietu odpadającego),
- zawieszenie przedniej okładki (ewentualnie okładek) na zwiężkach,
- założenie i przyklejenie pergaminu do okładek,
- zabezpieczenie papierowej nalepki na oprawie,
- wklejenie wyklejek.

9. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przed wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

31.

Sygnatura: BG TP 500023-01-0001**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Wolff, Christian (1679-1754).

Allerhand nutzliche Versuche dadurch zu genauer Erkenntnis der Natur und Kunst der Weg gebahnet wird ... von Christian Wolff T. 1.

Halle im Magdeburgischen : Zu finden in der Rengerischen Buchhandlung, 1721.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu czerwoną kredką kreska ukośna, obok ołówkiem „Bc 7785 (N)”, w prawym górnym narożniku nalepka papierowa z zapisem atramentowym „H 561”, poprawione ołówkiem na „54”, poniżej ołówkiem „575”, poniżej ołówkiem „126/Sd”. Na następnej karcie wyklejkowej recto pieczętka "Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig", poniżej pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500023”. Na recto karty frontispisu ołówkiem „123”. Na verso karty tytułowej od góry ołówkiem „158”, poniżej atramentem „JN 3275”, poniżej pieczętka "Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna", poniżej zapis atramentem „JN 3275”, poniżej pieczętka "Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig", poniżej pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500023”. Na ostatniej stronie pieczętka "Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna" i „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” oraz ołówkowa sygnatura „I 500023”.

Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka z czerwonym znakiem „X”.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
2. BGGP.

Wymiary:

Książka: wys. 182 mm, szer. 119 mm, grubość grzbietu 43 mm

Karty: wys. 172 mm, szer. 105 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę. Na okładkach owalne złożone plakiety, na grzbiecie pola między związami również tłoczone na złoto.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów - 4 sznurki. Grzbiety składek między związami oklejane papierem.

Kapitałki szyte zieloną nicią na paskach pergaminowych.

Obcięcie bloku barwione w czarno-czerwony marmurek.

Z przodu i z tyłu dwie karty wyklejkowe (pierwotnie dwie karty przyklejone do oprawy).

Ilość kart bloku: 325. Składki - 39: 38 po 8 kart, ostatnia - 4 karty.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Tylne okładka niezwiązana z blokiem – utrzymuje ją skóra. Skóra oprawy zniszczona, pęknięta w przednim przegubie od góry na wysokość trzech najwyższych pól i wzdłuż trzeciego związu, odklejona od grzbietu. Przy tylnym przegubie pęknięta na wysokość dwóch górnych pól. Ubytek skóry u góry grzbietu. Lico wytarte, na grzbiecie popękane. Papierowa nalepka mocno pożółkła, popękana, z dużym ubytkiem.

Tektury okładek zdeformowane.

Konstrukcja szycia zachowana. Dolna kapitałka odklejona od bloku. Papier oklejający pola między związami zachowany we fragmentach. Blok w pięciu miejscach przełamany.

Tyłna wyklejka całkowicie odklejona od okładki. Papier wyklejek mocno pożółkły, ze śladami wzrostu grzybów pleśniowych, krawędzie pociemniałe od zawinięć skóry na okładkach. Tyłna wyklejka mocno pozagniatana, z uszkodzonymi krawędziami.

Na wyklejkach i pierwszych kartach widoczne ślady wzrostu grzybów. Pierwsze dwie karty (frontispis i tytułowa) oddzielone od bloku książki. Karta frontispisu zagnieciona, zabrudzona. Na wielu kartach przy grzbiecie widoczne zacieki, szczególnie karty z oznaczeniami s. 278-293; 7 kart (s.518-531) ma zacieki przy zewnętrznej krawędzi. Papier kart bloku zdeformowany.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty	
5*	5	5	* tekturki okładek

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku (ew. po rozłożeniu na składki). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
5. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - oczyszczenie grzbietu,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - uformowanie i oklejenie grzbietu płótnem,
6. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z **zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, po częściowym zdemontowaniu na poszczególne elementy:
 - odspojenie skóry od tylnej okładziny, odłączenie i wyprostowanie tekturki,
 - wyprostowanie przedniej okładki,
 - powtórne zamontowanie tylnej okładziny do bloku książki,
 - przyklejenie kapitałek,
 - oklejenie grzbietu nową skórą – jako wzmocnienie zachowanej na grzbiecie skóry i uzupełnienie jej ubytków, naklejenie skóry na okładkę,
 - wklejenie wyklejek, naprawa pęknięcia przedniej wyklejki,
 - zabezpieczenie papierowej nalepki na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry oprawy.

7. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

33.

Sygnatura: BG TP 500026-02-00/01

Rodzaj obiektu: książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Hodgson, James (1672-1755).

A system of the mathematics. Vol. 2 / by James Hodgson.

London : Printed for Thomas Page, William and Fisher Mount, at the Postern on Tower-Hill, 1723.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce pośrodku nalepka „Donum Verchianum”. W lewym górnym rogu ukośna kreska czerwoną kredką obok ołówkiem: „Bd 6401//88 (N)”, w prawym górnym atramentem „G 6, 9, l”, poniżej ołówkiem „144”. Na verso karty tytułowej ołówkiem „140”, poniżej czarna pieczętka „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”, w lewym dolnym rogu niebieska pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i zapis ołówkiem „I 500026”. Na ostatniej karcie bloku verso niebieska pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i zapis ołówkiem „I 500026”. Na s. 536 na dolnym marginesie zapiski atramentowe.

Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka z nadrukiem „B(?)d 6401” i czerwonym znakiem „x”, a u dołu atramentem „88”. Na środkowym polu fragmenty nalepki z zachowaną cyfrą „6”.

Proweniencja:

1. Verchianus
2. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
3. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 208 mm, szer. 166 mm, grubość grzbietu 48 mm

Karty: wys. 198 mm, szer. 145-146 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę. Na okładkach skóra tłoczona na ślepo w linie i ornamenty w formie koncentrycznych prostokątów, częściowo barwiona. Na drugim polu czerwono-brązowy szyldzik, tłoczony na złoto.

Okładziny tekturowe.

Ilość zwięzów - 3 sznurkowe, dodatkowe dwa fałszywe naklejone na grzbiet.

2 kapitałki wyszywane czerwoną i kremową nicią.

Obcięcie bloku nakrapiane na czerwono.

Z przodu i z tyłu dwie karty wyklejkowe: (po jednej przyklejone do oprawy), z tyłu dodatkowa karta ochronna.

Ilość kart 348. Składki 87: 86 po 4 karty, składka druga – 2 karty, na początku wklejona karta tytułowa; między składkami 17 i 18 (Ppp – Qqq) wklejona tablica, w składce 29 (Dddd) i 30 (Eeee) jedna tablica doklejona do zewnętrznego marginesu, w składkach 31 (Ffff) i 32 (Gggg) – po dwie tablice. W tekście wklejane papierowe składane globy.

Stan zachowania:

Oprawa: skóra oprawy zniszczona. Przedni przegub częściowo pęknięty od góry i dołu. W tylnym przegubie skóra pęknięta całkowicie. Na grzbiecie niewielkie ubytki skóry przy górnej i dolnej kapitałce. Mocno zniszczone – przetarte i pozdierane lico skóry, szczególnie na tylnej okładce i przy krawędziach. Papierowa nalepka mocno pożółkła, zachowana w niewielkim fragmencie. Konstrukcja szycia zachowana.

Wyklejki przy grzbiecie rozerwane, na przednich wyklejkach u dołu rozległy zaciek. Papier wyklejek mocno pożółkły. Na przednich i tylnych wyklejkach, przy krawędziach przebarwienia od skóry. Przednia wyklejka luźna pozagniatana, zabrudzona z ubytkiem prawego górnego narożnika. Na pierwszych trzech kartach bloku i ostatniej przy krawędziach przebarwienia od zawinięć skóry z oprawy. Karty wykonane z różnej jakości papieru, część mocno pożółkła. Karty w centralnej części bloku pozagniatane przy dolnym narożniku. Na kartach z oznaczeniami stron: 1, 7, 17 – 24, 39-50 u dołu rozległy zaciek. Tablica przy s. 225 przedarta przy dolnej krawędzi.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	6	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania wyklejek. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu oryginalnej skóry.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku. Usunięcie/ osłabienie zacieku na przedniej wyklejce.
6. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia, bez demontażu** na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie skóry na oprawie,
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków skóry na okładzinach,
 - oklejenie grzbietu nową skórą – jako wzmocnienie zachowanej na grzbiecie skóry i wzmocnienie przegubów, przyklejenie skóry zabytkowej,
 - naprawa pękniętych w przegubach wyklejek,
 - zabezpieczenie papierowej nalepki na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry oprawy.
7. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przed wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

37.

Sygnatura: BG TP 500044-01-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Allgemeine Historie der Natur nach allen ihren besondern Theilen abgehandelt; nebst einer Beschreibung der Naturalienkammer Sr. Majestat des Koniges von Frankreich, mit einer Vorrede Herrn Doctor Albrecht von Haller. T. 1.

Hamburg und Leipzig : bey Georg Christian Grund und Adam Heinrich Holle, 1750.

Zawiera Bd. 1 i 2.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce luźnej verso w lewym górnym rogu ołówkiem: „Bc 7807 (N)”, poniżej „145/Sd”, w prawym górnym rogu atramentem „134”, poniżej „20 a”. Na verso karty tytułowej ołówkiem: „183/1”, poniżej pieczętka: „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”, poniżej „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, pod nią atramentem „JN 3298”, na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „II 500044”. Na s. 20 pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”. Na ostatniej stronie bloku pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „II 500044”.

Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka bez zapisu.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 254 mm, szer. 213 mm, grubość grzbietu 45 mm

Karty: wys. 241-243 mm, szer. 194-197 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową marmoryzowaną skórę. Na grzbiecie pola między zwiężami tłoczone na złoto. Na drugim polu niebieski płócienny szyldzik.

Okładziny tekturowe

Ilość zwięzów 5 sznurkowych.

Kapitałki szyte niebieską i kremową nicią.

Obcięcie bloku barwione w ciemnoniebieski marmurek.

Z przodu i z tyłu po dwie karty wyklejkowe marmurkowe, jedna wyklejka przyklejona do oprawy, druga sklejona z pierwszą kartą ochronną.

Ilość kart bloku: 342. Składki - 84: 80 po 4 karty, czwarta (d) i ostatnia 3 karty, przedostatnia 2 karty, czterdziesta czwarta (Tt) 1 karta, po niej karta tytułowa następnego tomu, w bloku wklejonych 12 tablic.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Skóra oprawy zniszczona, pęknięta na grzbiecie na prawie całej długości. Pęknięcia w obu przegubach przednim i tylnym, od góry na wysokość górnego i u dołu - dolnego pola. Lico skóry bardzo zabrudzone, wytarte, na grzbiecie popękane z ubytkami. Na tylnej okładce rozległy ciemny, częściowo zablony zaciek. Papierowa nalepka na grzbiecie mocno pożółkła, popękana, z dużymi ubytkami.

Tektury okładek zdeformowane.

Blok całkowicie przełamany w kilku miejscach. Związki w całości, nici szycia bloku częściowo wyprute, popękane. Dwie trzecie bloku z poluzowanym szyciem – karty i składki powysuwane.

Na kartach wyklejkowych rozległe zacieki, karta marmurkowa z przodu częściowo odbarwiona. Karty ochronne bardzo zabrudzone.

Karty bloku zdeformowane. Karta z oznaczeniem s.153-154 częściowo wyrwana. Pierwsze karty zabrudzone, pozagniatane. Na dole karty tytułowej zbrązowienie. W bloku wiele kart z zaciekami i plamami, zacieki szczególnie widoczne na wklejonych tablicach i sąsiadujących z nimi kartach. Na trzech kartach (s.241-245) pierwszej części przy grzbiecie widoczne plamy po wosku.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	6	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania wyklejek. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
 - odłączenie od bloku okładki (ewentualnie obu okładek),
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku. Usunięcie/ osłabienie zacieków.
6. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - dodatkowe przesywanie ruchomych składek,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - oklejenie grzbietu płótnem.
7. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z **zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie skóry na okładkach,
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuszkowego (skóry),
 - wykonanie nowego grzbietu skózanego z zastosowaniem zachowanej skóry zabytkowej,
 - zabezpieczenie papierowej nalepki na grzbiecie,

- nawilżenie i natłuszczenie skóry na oprawie.

8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Alternatywnym rozwiązaniem jest wykonanie pełnej konserwacji oprawy, z pełną konserwacją kart, ewentualnie z konserwacją kart w bloku.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120°, stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami .

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

39.

Sygnatura: BG TP 500053-00-00/01; BG TP 500053-00-01/01

Rodzaj obiektu: książka

Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:

Klocek (2 publikacje).

1. Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels, oder Versuch von Verfassung und dem mechanischen Ursprunge des ganzen Weltgebäudes nach Newtonischen Grundsätzen abgehandelt. Versuch von Verfassung und dem mechanischen Ursprunge des ganzen Weltgebäude nach Newtonischen Grundsätzen abgehandelt : Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels.
Konigsberg ; Leipzig : bey Johann Friedrich Petersen, 1755.
2. Wallerius, Johann Gottschalk.
Hydrologie, oder Wasserreich, von ihm eingetheilet und beschreiben: nebst einer Anleitung zur Anstellung der Wasserproben: wie auch dessen Gedanken von Dannemarks-Gesundbrunnen / Joh. Gottschalk Wallerius ; ins Deutsch übersetzt von Johann Daniel Denso. Wasserreich, von ihm eigentheilet und beschreiben: nebst einer Anleitung zur Anstellung der Wasserproben: wie auch dessen Gedanken von Dannemarks-Gesundbrunnen : Hydrologie Berlin : Verlegts Christoph Gottlieb Nicolai, 1751.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu ukośna kreska czerwona kredką, obok ołówkiem: „Cu 4006 (N)”, w prawym górnym rogu atramentem: „G (4) // 39”, poniżej ołówkiem „344”. Na recto karty wyklejkowej luźnej pieczętka „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”. Na recto karty tytułowej na dole nieczytelny zapis atramentem, na verso karty tytułowej: ołówkiem „244”, poniżej pieczętka "Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig", na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i zapis ołówkiem „I 500053”, poniżej atramentem „K”. Na recto karty tytułowej drugiej części (Hydrologie) w górnej części ołówkiem „245”, na dole nieczytelny zapis atramentem. Na verso karty przedtytułowej trzeciej części ołówkiem „246”. Na ostatniej stronie u dołu „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i zapis ołówkiem „I 500053”. Na grzbiecie dwie papierowe nalepki; na trzecim polu z częściowo zniszczonym zapisem atramentowym ... „(4)39”, na najniższym polu z nadrukiem „Cu 4006” i z czerwonym znakiem „X”.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 176 szer. 117 mm, grubość grzbietu 29 mm

Karty: wys. 169 mm, szer.105-106 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązowy półskórek i beżowy papier marmurkowy, narożniki z brązowej skóry. Tłoczenia ślepe i na złoto (tytuł) na polach między związami, tłoczone linie na okładkach w narożnikach i wzdłuż grzbietu.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów 4 sznurkowe.

2 kapitałki wyszywane czerwoną, pomarańczową i kremową nicią.

Obcięcie bloku nakrapiane na niebiesko.

Po dwie karty wyklejkowe z przodu i tyłu (dwie przyklejone do oprawy).

Blok: ilość kart 264. Składki - 35: 31 po 8 kart, 3: czwarta, piąta, osiemnasta (d,(A), N) po 4 karty, jedna – dwudziesta druga (M) 3 karty, w tej składce wklejona tablica.

Stan zachowania:

Skóra na grzbiecie i narożnikach zniszczona. Przy górnej kapałce ukośne przedarcie na prawie całą szerokość grzbiecie. Lico skóry poprzecierane, szczególnie w przegubach i na krawędziach, na grzbiecie popękane. Złocenia grzbiecie starte. Papier klejony mocno sfałdowany w drobne zagięcia, nierówno przyklejony. Na papierze widoczne ubytki lica. Papierowa nalepka u góry częściowo ma zdarte lico, dolna z ubytkami krawędzi.

Konstrukcja szycia zachowana.

Przednia wyklejka luźna z ubytkiem przy grzbiecie (przyklejony do sąsiedniej wyklejki) i w górnej części. Papier kart w bloku w dobrym stanie, karta s. 45-46 I części z dużym ubytkiem dolnego narożnika; karta s. 61-162 II części zagniecenie dolnego narożnika powstałe przed obcięciem bloku.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	6	5

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
5. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (papieru, skóry),
 - zabezpieczenie papierowych nalepek na grzbiecie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry na grzbiecie i narożnikach oprawy.
6. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiektu wskazane jest ograniczenie jego udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

43.

Sygnatura: BG TP 500090-11-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Buffon, Georges Louis Leclerc Comte de (1707-1788).

Histoire naturelle, generale et particuliere servant de suite a l'histoire des animaux quadrupedes : supplement / par M. le Comte de Buffon. T. 11.

Tyt. na s. przedtyt.: Supplement a l'histoire naturelle.

Na s. tyt.: Suivant la copie 4-o.

A Paris : De L'Imprimerie Royale, 1782.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce marmurkowej ukośna kreska czerwoną kredką, obok ołówkiem „Ba 6616(N)”. Na verso następnej wyklejki: w lewym górnym rogu ołówkiem kopiowym „181/Sd”, w prawym górnym rogu atramentem: „B5” „24 l”?. Na verso karty tytułowej od góry ołówkiem: „42/8”, poniżej pieczętki: „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”, „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna, poniżej zapisek atramentem „JN 3934”, na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500090”, poniżej „I 500097”. Na s. 20 i przedostatniej karcie verso pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”. Na ostatniej karcie verso pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna” i „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500090”, poniżej „I 500097”. Na grzbiecie fragment papierowej nalepki bez zapisu.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 169 mm, szer. 105 mm, grubość grzbietu 37 mm

Karty: wys. 162 mm, szer. 92-93 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę, marmoryzowaną. Tłoczenia na złoto na polach między związami.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów - 5 sznurkowe.

Zachowana dolna kapitałka wyszywana niebieską i kremową nicią.

Zielona tasiemka zakładki.

Obcięcie bloku barwione na czerwono.

Po dwie karty wyklejkowe (marmurkowe) i po jednej ochronnej z przodu i z tyłu (po jednej przyklejone do oprawy).

Blok: ilość kart 240. Składki 19; 17 po 12 kart pierwsza 4 karty, ostatnia 2 karty, w bloku wklejonych 30 tablic.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Skóra oprawy zniszczona, pęknięta w przednim przegubie całkowicie, w tylnym od góry na wysokość dwóch pól. Na przedniej okładce od strony grzbietu skóra częściowo odklejona od okładziny, skurczona, z ciemniejszym zaciekiem. Skóra grzbietu skurczona, przez co książka trudno się otwiera, z pęknięciami wzdłuż grzbietu. Ubytek skóry na grzbiecie przy górnej kapitałce i na narożnikach tylnej okładki. Lico skóry poprzecierane, na grzbiecie popękane, na

tylnej okładce i grzbiecie widoczne ubytki lica. Nalepka na grzbiecie mocno pożółkła, zachowana w fragmencie.

Konstrukcja szycia zachowana. Blok książki przełamany po s. 166.

Wszystkie karty bloku odkształcone. Silne zacieki: na wyklejkach i pierwszych 4 kartach; po s. 69 na około 30 kartach, po s. 205 na 4 kartach, po s. 221 na 5 kartach, po s. 242 na 11 kartach, po s. 282 tablicy, po s. 302 na 3, po s. 314 - 28, po s. 363 - 10 kartach i 20 ostatnich.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	7	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245)

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
 - odłączenie od bloku okładek.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku. Usunięcie/ osłabienie zacieków, w bloku.
6. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - oczyszczenie grzbietu,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - rekonstrukcja górnej kapitałki,
 - oklejenie grzbietu płótnem.
7. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z zachowaniem **możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (skóry)
 - oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie skóry na przedniej okładce,
 - wykonanie nowego grzbietu skórzanego z zastosowaniem zachowanej skóry zabytkowej,
 - zabezpieczenie papierowej nalepki,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry oprawy.

8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przed wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 90° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

44.

Sygnatura: BG TP 500109-00-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Cavallo, Tiberius (1749-1809).

Vollständige Abhandlung der theoretischen und praktischen Lehre von der Electricitat nebst eignem Versuchen / von Tiberius Cavallo ; aus dem Englischen ubersetzt.

Leipzig : bey Weidmanns Erden und Reich, 1779.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu ukośna czerwona kreska. Na przedniej karcie wyklejkowej luźnej verso w lewym górnym rogu ołówkiem: „Bw 1537 (N)”, obok „318”, poniżej „99/Sd”. Na karcie ochronnej recto w lewym górnym rogu atramentem „H 3 3”, poniżej pieczętka „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”. Na verso karty tytułowej od środka ołówkiem: „115” i poniżej pieczętka: „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”, „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, pod nią atramentem „3247” i na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „II 500109”. Na odwrociu ostatniej karty i trzech tablic z tyłu pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”. Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka bez zapisu.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig"
2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 206 mm, szer. 128 mm, grubość grzbietu 30 mm

Karty: wys. 202 mm, szer. 119 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę, na grzbiecie tłoczenia na złoto. Na drugim polu sztyldzik jaśniejszy brązowy.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów 3 sznurkowe, dodatkowo na grzbiecie przyklejone dwa fałszywe zwięzy.

Kapitałki szyte niebieską i kremową nicią.

Obcięcie bloku barwione na czerwono.

Z przodu i z tyłu po dwie karty wyklejkowe, marmurkowe i po dwie karty ochronne. W tym po jednej karcie wyklejkowej przyklejonej do oprawy. Druga sklejona z pierwszą kartą ochronną.

Ilość kart bloku: 151. Składki 19: 16 po 8 kart, pierwsza 5 kart, ostatnia i trzecia od tyłu (R) – po 6 kart, przedostatnia 2 karty, jedna tablica wklejona w szesnastą składkę, na końcu trzy karty z wklejonymi tablicami.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Skóra oprawy zniszczona, rozerwana w przednim przegubie.

Przednia okładka oddzielona od bloku. Skóra oprawy pociemniała, skurczona, ze śladami zacieków i wzrostu grzybów. Z powodu skurczu skóry na grzbiecie, książka bardzo trudno się otwiera. Ubytki skóry na grzbiecie przy górnej i dolnej kapitałce. Lico skóry popękane i wytarte. Sztyldzik na grzbiecie mocno zniszczony z zatartym napisem. Papierowa nalepka na grzbiecie pożąłkła.

Okładziny odkształcone.

Konstrukcja szycia bloku uszkodzona. Wszystkie zwięzy z przodu zerwane.

Karty wyklejkowe, marmurkowe częściowo odbarwione, z zaciekami i śladami wzrostu grzybów. Karty bloku odkształcone, pierwsze i ostatnie ze śladami wzrostu grzybów.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	6	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245)

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania wyklejek. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnej skóry,
 - ewentualnie odłączenie od bloku tylnej okładki.
5. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
6. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - oczyszczenie grzbietu,
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - oklejenie grzbietu płótnem,
 - dodatkowe przeszycie skrajnych składek na początku bloku.
7. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie, zmiękczenie i uelastycznienie skóry na oprawie,
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuszkowego (skóry),
 - wykonanie nowego grzbietu skórzanego z zastosowaniem zachowanej skóry zabytkowej,
 - zabezpieczenie papierowej nalepki na oprawie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry oprawy.
8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 50°.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

46.

Sygnatura: BG TP 500114-03-02/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Goeze, Johann August Ephraim (1731-1793).

Entomologische Beytrage zu des Ritter Linne' zwolften ausgabe des Natursystem / von Joh. Aug.

Ephraim Goeze

T. 3, Bd. 2.

Goezens Beytrage Linn : Entom Leipzig : bey Weidmanns Erben und Reich, 1780.

Linne, Carl von (1707-1778).

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu ukośna kreska czerwoną kredką. Na przedniej wyklejce luźnej verso w lewym górnym rogu ołówkiem: „Dw 2944 (N)”, poniżej „157/Sd”, obok w prawym rogu atramentem „B7 11 d”. Na recto karty ochronnej pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, poniżej atramentem „JN 3310”. Na verso karty tytułowej od środka ołówkiem: „48”, poniżej pieczętki: „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig”, „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, na dole „ Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500114”. Na ostatniej stronie bloku pieczętki „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, na dole „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki Gdańskiej” i ołówkowa sygnatura „I 500114”.

Na grzbiecie na dolnym polu papierowa nalepka z czerwonym znakiem „x”.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig
2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 198 mm, szer. 125, grubość grzbietu 33 mm

Karty: wys. 192 mm, szer. 113 mm.

Budowa technologiczna:

Oprawa organiczna w brązową skórę, na grzbiecie tłoczenia na złoto. Na drugim pole szyldzik czerwony.

Okładziny tekturowe.

Ilość zwięzów - 3 sznurkowe, dodatkowo na grzbiecie przyklejone dwa sztuczne zwięzy.

Kapitałki szyte niebieską i kremową nicią.

Obcięcie bloku barwione na czerwono.

Z przodu i z tyłu po dwie karty wyklejkowe, marmurkowe i po dwie karty ochronne. W tym po jednej karcie wyklejkowej przyklejonej do oprawy. Druga sklejona z pierwszą kartą ochronną.

Ilość kart bloku: 187. Składki 24: 22 po 8 kart, druga 4 karty, ostatnia 7 kart.

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Skóra oprawy zniszczona, pociemniała, skurczona, ze śladami zacieków i wzrostu grzybów. Z powodu skurczu skóry na grzbiecie książka bardzo trudno się otwiera. Ubytek przy dolnej kapitałce na grzbiecie. Lico skóry popękane i wytarte. Papierowa nalepka na grzbiecie poźółkła, z ubytkami.

Okładziny odkształcone.

Konstrukcja szycia zachowana.

Karty wyklejkowe marmurkowe częściowo odbarwione, ze śladami wzrostu grzybów. Częściowo odklejone od oprawy. Również karty marmurkowa i ochronna są częściowo rozklejone. Karty bloku odkształcone, na zewnętrznym obciążeniu widoczne zagniecenia krawędzi niektórych kart.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
6	7	7

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245)

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Obecnie neutralne pH papieru (7) nie stanowi wskazania do odkwaszania. W zależności od czasu przechowywania obiektu po kontroli pH w momencie przekazania do konserwacji - decyzję w sprawie odkwaszania podejmie konserwator.
4. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
5. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:
 - oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie skóry na okładkach (w miarę możliwości),
 - wyprostowanie okładek,
 - uzupełnienie ubytków materiału obłuczkowego (skóry),
 - zabezpieczenie papierowej nalepki na grzbiecie,
 - nawilżenie i natłuszczenie skóry na oprawie.
6. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Alternatywnym rozwiązaniem jest wykonanie pełnej konserwacji oprawy.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przed wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków. Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej.

W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Książka nie otwiera się.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami oprawy.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

52.

Sygnatura: BG TP 500164-00-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Verdries, Melchior.

Conspectus Philosophiae Naturalis sive in Physicam recentiore introductio a D. Io. Melchior

Verdries... inusum auditorii sui adornata.

Gissae : Apud Johannem Mullerum, 1720.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na verso karty tytułowej na środku ołówkiem: „124”, poniżej pieczętki: „Politechnika Gdańska.

Biblioteka Centralna" i „Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig", między nimi

skreślony zapis atramentem „JN 3332”, na dole pieczętka „Politechnika Gdańska z zasobów

Politechniki Gdanskiej” i ołówkowa sygnatura „II 500164”. Na ostatniej stronie bloku pieczętki

„Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna" i „Politechnika Gdańska z zasobów Politechniki

Gdanskiej” i ołówkowa sygnatura „II 500164”. Na grzbiecie na środkowym polu nalepka papierowa z

atramentowym zapisem „J.6 (15)”, na dolnym polu papierowa nalepka z pieczętką „Sd”, dalej

nieczytelne i czerwonym znakiem „x”.

Proweniencja:

1. Bibliothek der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig

2. BGPG

Wymiary:

Książka: wys. 172 mm, szer. 105 mm, grubość grzbietu 50

Karty: wys. 164 mm, szer. 99-100 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa w papier czerwony ze złożonymi tłoczeniami.

Okładziny drewniane.

Ilość związów 2 sznurkowe.

Kapitałek brak.

Obcięcie bloku barwione na czerwono.

Z tyłu dwie karty wyklejkowe (jedna z kart przyklejona do oprawy).

Ilość kart bloku: 328

Składki 44: 42 po 8 kart, pierwsza składka –4 karty, ostatnia – 2 karty

Stan zachowania:

Oprawa w złym stanie zachowania. Brak przedniej okładki. Tylna okładka oddzielona od bloku. Papier

oklejający grzbiet popękany. Papier na tylnej okładce zabrudzony, poprzecierany z dużym ubytkiem w

dolnym narożniku. Papierowe nalepki na grzbiecie mocno pożółkłe, popękane.

Blok przełamany w grzbiecie w kilku miejscach. Konstrukcja szycia bloku uszkodzona. Wszystkie

związki z przodu i z tyłu zerwane.

Brak przedniej wyklejki. Tylna wyklejka mocno pożółkła, z jaśniejszym odbiciem zawinięć papieru z

oprawy. Karta tytułowa, część składki Tt – przedostatniej i ostatnia (Vv) oderwane od bloku, trzy

ostatnie karty związane z tylną okładką. Karty bloku pożółkłe w różnym stopniu. Karta tytułowa i

następna mają przy krawędziach jaśniejsze odbicie zawinięć papieru z oprawy. Krawędzie górna i

zewnątrzna karty tytułowej uszkodzone. Część kart ma pozaginane i pozagniatane narożniki.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	5	6

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze (Rotanox).
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie obwoluty ochronnej (papier holenderski z atestem PAT, ISO14523).
9. Wykonanie pudła do przechowywania (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku (ew. po rozłożeniu na składki). Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Zdemontowanie elementów książki, które wymagają napraw:
 - odspojenie od grzbietu zachowanych fragmentów oryginalnego papieru,
 - rozłożenie bloku na poszczególne składki.
5. Naprawa uszkodzeń kart.
6. Uszycie bloku z odtworzeniem pierwotnej konstrukcji i sposobu szycia. Dodanie nowej przedniej wyklejki.
7. Wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - konsolidacja grzbietu bloku – poprzez przeklejenie klejem (skórnym),
 - uformowanie i oklejenie grzbietu płótnem.
8. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładki **z zachowaniem możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, po zdemontowaniu na poszczególne elementy:
 - wyprostowanie zachowanej okładziny (w miarę możliwości),
 - uzupełnienie ubytków oryginalnej deski okładziny,
 - rekonstrukcja przedniej okładziny,
 - oklejenie okładek i grzbietu oprawy nowym, odpowiednio dobranym papierem, z zastosowaniem zachowanych fragmentów papieru zabytkowego,
 - wklejenie wyklejek,
 - zabezpieczenie papierowych nalepek na grzbiecie.
9. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. $18^{\circ}\text{C} \pm 2$, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 120° , stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.

9.

Sygnatura: BG ST 502232-00-00/01**Rodzaj obiektu:** książka**Autor, tytuł, miejsce i rok wydania:**

Gottsched, Johann Christoph (1700-1766).

Herrn Johann Christoph Gottscheds Gedichte / gesamm. und hrsg. von Johann Joachim Schwabe.

Leipzig : bey Bernhard Christoph Breitkopf, 1736.

Zapiski, nalepki, pieczętki:

Na przedniej wyklejce w lewym górnym rogu atramentem: „1808. / # o14”, poniżej ołówkiem „T810a”, niżej „203/Sd”. Obok papierowa naklejka z nieczytelnym drukiem : „Aus..” na niej ołówkiem „Dupl I”, poniżej wklejony exlibris z rysunkiem popiersia Goethego, książek z kałamarzem, sowy i napisem: „Gustav Roethe, Nro 5520”. Na stronie tytułowej recto w lewym górnym narożniku ołówkiem „R”, pośrodku u góry czerwonym atramentem „i”, u dołu na środku autograf: „Mich. Richey. 1736.”, z prawej strony ołówkiem „DG” z lewej „cDxAF”. Na verso karty tytułowej od góry sygnatura ołówkiem „I 502232”; poniżej ołówkiem „1930 248” i pieczętka „Technische Hochschule Danzig. Deutsches Seminar” – skreślone; poniżej ołówkiem „114”, obok pieczętka „Hamburg. Publ. Bibliotheka”, „Bibl. Hamburg. Publica. Duplum Venderum”, „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”, pod nią skreślony zapis atramentem „JN 3355”, następnie skreślone pieczętki „Strassburg Kais. Universitats & Landesbibliothek”, „K. U. & L. B. Strassburg. Dublette”. Na ostatniej karcie bloku verso pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”. Na tylnej karcie wyklejkowej luźnej recto w prawym górnym rogu ołówkiem: „2, 50”. Na s. 20 pieczętka „Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna”.

Na grzbiecie od góry atramentem „Gottsched”, poniżej „Gedichte” i fragment papierowej nalepki, u dołu czerwony znak „x”. Na tylnej okładce w lewym górnym narożniku atramentem „Anno Domini MCCCCXXXVI”.

Proweniencja:

1. Mich. Richey
2. Hamburg. Publ. Bibliotheka
3. Kais. Universitats & Landesbibliothek Strassburg
4. Technische Hochschule Danzig. Deutsches Seminar
5. Politechnika Gdańska. Biblioteka Centralna
6. Gustav Roethe, Nro 5520.

Wymiary:

Książka: wys. 202 mm, szer. 140 mm, grubość grzbietu 43 mm.

Karty: wys. 192 mm, szer. 114-116 mm

Budowa technologiczna:

Oprawa w pergamin.

Okładziny tekturowe.

Ilość związów 3 taśmy pergaminowe, na dwóch środkowych polach przyklejone paski płótna.

Kapitałki na paskach pergaminowych wyszywane kremową nicią.

Obcięcie bloku nakrapiane na niebiesko.

Jedna karta wyklejkowa z przodu – przyklejona do oprawy, z tyłu dwie – jedna przyklejona do oprawy

Blok: ilość kart 359

Składki 45; 44 po 8 kart, pierwsza 7 kart

Stan zachowania:

Oprawa oderwana od bloku. Brak części bloku - grzbiet oprawy jest dużo szerszy niż wys. bloku. Grzbiet oprawy zdeformowany, zeszywniały. Pergamin zabrudzony, porysowany, na grzbiecie ubytek. Na grzbiecie znajdują się ślady po dwóch nalepkach – pergamin w tych miejscach jest jaśniejszy i znajdują się fragmenty papieru. Dolna kapitałka rozerwana.

Konstrukcja szycia: wszystkie zwięzy urwane, górny częściowo wypruty.

Karty wyklejkowe poźółkłe, zabrudzone.

Papier kart bloku w dobrym stanie. Karta tytułowa zabrudzona, na drugiej i trzeciej karcie u góry przy grzbiecie mocniejsze zażółcenie, na ostatniej stronie przy grzbiecie resztki kleju i przyklejonego papieru.

Oznaczenie pH

Skontrolowano pH poszczególnych elementów książki – okładek, wyklejek oraz kart w bloku książki. Oznaczenia wykonano metodą kontaktową przy pomocy pasków testowych pH-Fix 0-14 (Mecherey-Nagel GmbH & Co.).

okładki	wyklejki	karty
5	6	5

Wykonane czynności konserwatorskie

1. Dezynfekcja profilaktyczna w komorze, Rotanox – blok książki, oprawa pergaminowa – 70% etanol.
2. Oczyszczenie z kurzu i brudu powierzchni kart i oprawy (Raypath, Wallmaster).
3. Wykonanie zdjęć stanu zachowania obiektu.
4. Opis budowy i stanu zachowania obiektu.
5. Przygotowanie zalecanego zakresu prac konserwatorskich dla obiektu.
6. Zalecenia dotyczące sposobu przechowywania i użytkowania obiektu.
7. Wykonanie oznaczeń pH.
8. Wykonanie pudła do przechowywania oraz fastykuły (bezklejowe z tektury Laurent, ISO 16245).

Zalecany zakres prac konserwatorskich

1. Kontrola stanu mikrobiologicznego obiektu potwierdzona opinią mikrobiologiczną. W razie wskazania - dezynfekcja obiektu. W momencie przekazania obiektu do konserwacji, konserwator podejmie decyzję w tej sprawie indywidualnie - w przypadku dłuższego przechowywania obiektu po dezynfekcji.
2. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opisowej i fotograficznej.
3. Niskie pH papieru (poniżej 7) stanowi wskazanie do odkwaszania. Wykonanie odkwaszania w bloku. Kontrola skuteczności odkwaszania – pomiar pH.
4. Naprawa uszkodzeń kart, w bloku.
5. Wykonanie wypełnienia w miejscu brakujących kart (wkładki, wszycie pustych kart) w taki sposób, aby możliwe było połączenie bloku z oprawą.
6. Naprawa i wzmocnienie konstrukcji bloku:
 - przedłużenie zachowanych zwięzy, ewentualnie wymiana zwięzy bez rozszywania bloku,
 - uzupełnienie brakującej wyklejki przedniej,
 - konsolidacja grzbietu bloku – uzupełnienie szycia bloku naruszonego przy górnym zwięzy, przeklejenie klejem (skórnym),
 - naprawa przerwanej kapitałki dolnej, przyklejenie kapitałek do grzbietu.
 - oklejenie grzbietu płótnem.
7. Konserwacja oprawy – naprawa zniszczeń okładek z zachowaniem **możliwie wszystkich oryginalnych elementów, materiałów i sposobu ich wzajemnego połączenia**, bez demontażu na poszczególne elementy:

- wyprostowanie okładek,
- oczyszczenie, zmiękczenie, uelastycznienie i prawidłowe uformowanie pergaminu oprawy,
- połączenie oprawy z blokiem.

8. Wszystkie fragmenty elementów oryginalnych, które nie mogły zostać powtórnie zastosowane w trakcie konserwacji obiektu należy zachować jako załącznik do dokumentacji konserwatorskiej.

Zalecenia dla użytkownika

Obiekt należy przechowywać w temp. 18°C +/-2, w warunkach wilgotności względnej 45-50%. Przede wszystkim należy unikać gwałtownych zmian temperatury i wilgotności. Należy unikać dłuższej ekspozycji w pomieszczeniach niespełniających powyższych warunków.

Obiekt należy przechowywać w przygotowanym do tego celu pudle ochronnym, w pozycji leżącej. W czasie ekspozycji obiekt powinien być oświetlony światłem odbitym i rozproszonym o natężeniu nieprzekraczającym 50 luksów. Książka nie może być wystawiona na bezpośrednie działanie światła słonecznego.

Nie należy przekraczać maksymalnego kąta rozwarcia okładek 90°, stosując kliny podpórkowe pod okładki.

W obecnym stanie zachowania obiekt nie nadaje się do udostępniania. Użytkowanie obiektu każdorazowo skutkuje postępującymi zniszczeniami.

Zaleca się przekazanie do konserwacji.

Zaleca się okresowe kontrole stanu obiektu.